

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ

ЄГІОЗАР'ЯН Артур Генріхович

УДК 353.1/477 (4-01)

**ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ВРЯДУВАННЯ В ПУБЛІЧНОМУ
УПРАВЛІННІ В УКРАЇНІ**

25.00.01 – теорія та історія державного управління

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з державного управління

Харків – 2017

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Харківському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

Науковий керівник – кандидат наук з державного управління
ХАШИЄВА Любов Васамбеківна,
Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, доцент кафедри політології та філософії.

Офіційні опоненти: доктор наук з державного управління, професор
ЛАХИЖА Микола Іванович,
Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги в Полтавській області, перший заступник директора;

кандидат наук з державного управління, доцент
БЄЛЬСЬКА Тетяна Валентинівна,
Харківський національний університет міського господарства ім. В. М. Бекетова, доцент кафедри менеджменту і адміністрування.

Захист відбудеться *«31» травня 2017 р. о 13-00 годині* на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.858.01 Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за адресою: 61001, м. Харків, просп. Московський, 75.

Із дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (61001, м. Харків, просп. Московський, 75).

Автореферат розісланий «28» квітня 2017 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

А. О. Кузнецов

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Остання чверть ХХ – початок ХХІ ст. слугували важливим етапом на шляху інтенсивного пошуку оптимальних моделей публічного управління, що знайшло своє наступне втілення в реалізації низки адміністративних реформ, спочатку в країнах Заходу, а згодом і в інших частинах світу. Необхідність серйозної трансформації традиційних систем державного управління пояснюється глибинними суспільними зрушеннями, що відбулися в сучасному світі: формуванням структур постіндустріального суспільства, розвитком глобалізаційних процесів та глобальної економічної конкуренції, появою наднаціональних інститутів і розвитком громадянського суспільства.

Дослідження ролі держави в масштабах усього світу продемонстрували, з одного боку, величезне значення державного управління щодо забезпечення суспільного добробуту, а з іншого – стало зрозумілим, що сучасна держава більше не здатна самотужки ефективно вирішувати найважливіші завдання суспільного розвитку. Зокрема, згідно зі Звітом про світовий розвиток – 1997, підготованим Всесвітнім банком, метою розвитку стає не «сильна» або «мінімальна» держава – обидва ці підходи довели на практиці свою неспроможність, – а ефективна держава. Остання перебуває в центрі економічного та соціального розвитку, однак уже не як безпосереднє джерело зростання, а як партнер, каталізатор та помічник, що стимулює та доповнює діяльність приватного бізнесу та окремих осіб.

У зв'язку з цим наприкінці 1990-х рр. загальна концептуалізація сучасного публічного управління стала базуватися на терміні «врядування» (*англ.* *governance*), який увібрав численні нові змістовні моменти та являв собою один із варіантів відповіді на запитання, яким чином підвищити ефективність сучасної держави в умовах найгостріших суспільних викликів складності, невизначеності та ризику.

Поява повсякчас більшої кількості наукових праць, присвячених відповідним концептуальним змінам, свідчить про формування більш адекватного теоретичного апарата, який може бути покладено в основу використання новітніх тенденцій у публічному управлінні. Зокрема, сучасні підходи до трансформації публічного управління у світлі концепції врядування висвітлено у працях таких зарубіжних вчених, як М. Бевір, М. Безансон, Дж. Беррі, Ж.-П. Бландінер, Т. Вайс, Дж. Грехем, Дж. Голдман, Е. Гуаліні, С. Джонс, К. Джанда, П. Кеніс, М. Кілдаф, Б. Кьолер-Кох, А.-М. Кьяер, Е.-Х. Кліджин, Дж. Лім, Г. Маркс, К. Нокс, Л. О'Тул, Дж. Пітерс, К. Прован, Дж. П'єр, Т. Ремінгтон, Р. Роудз, Б. Сміт, Г. Стоукер, А. Тейлор, С. Хікс, С. Худ, В. Шнайдер та ін.

Проблеми побудови сучасної системи врядування на рівні Європейського Союзу досліджують Ж.-П. Бландінер, К. Вергіх, Г. Воллес, Е. Гуаліні,

Р. Деусс, Г. Кассим, Б. Кьолер-Кох, М. Лодж, Дж. Маркс, Р. Майнц, Дж. Петерсон, Дж. Пітерс, Дж. П'єр, В. Робен, Р. Роудс, М. Е. Сміт, С. Хікс, В. Шнайдер, М. Яхтенфукс та ін.

В Україні різноманітні питання, пов'язані з формуванням та розвитком концепції врядування та практичною імплементацією її положень у практику публічного управління, досліджували: Г. Атаманчук, В. Авер'янов, В. Бакуменко, Т. Безверхнюк, Т. Бельська, В. Бульба, І. Грицяк, А. Дегтяр, В. Дзюндзюк, В. Загорський, М. Іжа, М. Лахижа, А. Ліпенцев, А. Колодій, В. Корженко, В. Кравченко, О. Крутій, В. Куйбіда, Ю. Куц, В. Мартиненко, В. Мамонова, М. Міненко, П. Надолішній, О. Оболенський, В. Сичова, В. Солових, В. Стрельцов, Е. Топалова, Л. Хашиєва, Ю. Шаров та ін.

Принципове значення для розроблення теми дисертаційного дослідження мали: Концепція «Нового публічного менеджменту», висвітлена у працях таких науковців, як Д. Осборн, Т. Геблер, К. Худ, М. Барзлей, Е. Данцер, П. Данліві, С. Доусон, Д. Кетл, Н. Менінг, Н. Оуен, Н. Парисон, Ш. Хак; теорія політичних систем (Д. Істон та ін.); теорія політичних мереж (Р. Агранов, Т. Берцель, П. Кеніс, М. Кілдаф, Дж. Куклінські, Дж. Морено, Д. Ноук, К. Прован, В. Цай, Л. О'Тул, В. Пауел, М. Яхтенфукс); концепція «Належного врядування» (М. Бевір, Б. Кьолер-Кох, А.-М. Кьяер, Е.-Х. Кліджин, Н. Меннінг, Н. Парисон, Дж. Пітерс, Дж. П'єр, Т. Ремінгтон, Р. Роудз, Б. Сміт, Дж. Стокер та ін.).

Незважаючи на значну кількість наукових доробків, присвячених різним аспектам зазначеної проблематики, сучасна концепція врядування все ще перебуває на стадії свого формування. У сучасній науковій думці її подано у вигляді різних трактувань, іноді протилежних, окремих ідей, принципів і теоретико-методологічних положень, що зумовлює необхідність подальших дослідницьких зусиль у цьому напрямі.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи, що реалізується кафедрою політології та філософії Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України за темою: «Публічне управління у сучасній державі» (державний реєстраційний номер 0112U001159), що виконується в межах наукового Комплексного проекту Національної академії державного управління при Президентіві України «Державне управління та місцеве самоврядування». Особисто автору належать теоретичні напрацювання щодо узагальнення досвіду розвитку політичних мереж в Європейському Союзі.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є обґрунтування теоретичних основ та розроблення практичних рекомендацій щодо трансформації публічного управління України на засадах сучасної концепції врядування.

Реалізація визначеної мети зумовила постановку й вирішення таких завдань:

- здійснити аналіз сутнісних передумов формування та розвитку концепції врядування;
- розкрити зміст базових понять дослідження: «врядування», «належне врядування», «демократичне врядування», «багаторівневе врядування», «мережеве врядування»;
- виявити та охарактеризувати зв'язок між концепціями нового публічного менеджменту та врядування, мережевого управління та врядування у сфері публічної політики та управління;
- проаналізувати особливості політичного устрою Європейського Союзу з позицій концепції багаторівневого врядування, визначити роль політичних мереж в європейській системі багаторівневого врядування;
- дослідити еволюцію методів врядування та досвід розвитку політичних мереж в Європейському Союзі;
- розробити практичні рекомендації, спрямовані на трансформацію системи публічного управління в Україні на основі концепції врядування.

Об'єкт дослідження – публічне управління як суспільно-політичний феномен.

Предмет дослідження – процес трансформації публічного управління України на основі положень сучасної концепції врядування.

Методи дослідження. Задля досягнення поставленої в роботі мети було використано комплекс загальнотеоретичних та емпіричних методів. Зокрема, узагальнення й уточнення понятійного апарату відбувалось на основі методу системного аналізу, системно-структурного та системно-історичного методів. З метою визначення особливостей та відмінностей у різних трактуваннях концепції врядування застосовувались методи абстрагування й узагальнення, аналізу та синтезу, індукції й дедукції, метод моделювання, порівняльний аналіз.

Особливості політичного устрою Європейського Союзу з позицій концепції багаторівневого врядування досліджувались з позицій системного, логічного й порівняльного аналізу, структурно-функціонального підходу, абстрагування та узагальнення. У процесі дослідження програмних документів Європейської Комісії використовувались методи контент-аналізу та суцільної вибірки, узагальнення, аналогії й порівняльного аналізу.

Теоретико-методологічною базою дослідження слугували розробки вітчизняних та зарубіжних дослідників у галузі публічного управління, інших напрямів соціально-політичного знання: філософії, соціології, політології, історії, права, економічної теорії тощо. Як емпіричну основу було використано законодавчі та нормативно-правові акти України, Європейського Союзу, офіційні документи низки міжнародних організацій, статистичні звіти, матеріали науково-практичних конференцій, семінарів та інших науково-комунікативних заходів.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в комплексному обґрунтуванні теоретичних засад трансформації публічного управління України в контексті сучасної концепції врядування.

У дисертації *вперше*:

- визначено ознаки управлінської моделі, що може використовуватись в Україні у процесі трансформації системи публічного управління (децентралізація та відносна свобода всіх ланок системи публічного управління; активне залучення неурядових організацій та бізнес-асоціацій до процесу прийняття політико-управлінських рішень; формування нової креативної організаційної культури з єдиним розумінням перспектив та цілей розвитку; оцінювання діяльності державних структур за результатами, що становлять цінність для громадян; оздоровлення системи публічного управління за рахунок, з одного боку, використання підходів менеджменту, формування стратегій розвитку галузей економіки, розвитку нових інформаційних систем та сервісів, з іншого – створення конкурентного середовища у сфері надання публічних послуг, підтримування появи державних структур, приватних фірм та некомерційних організацій, що конкурують між собою), в основу якої покладено синтез менеджеріальних (новий публічний менеджмент) та постменеджеріальних (врядування) підходів до публічного управління;

удосконалено:

- понятійний апарат науки публічного управління, зокрема досліджено генезис та розкрито сучасний зміст понять «врядування» (*мережева структура управління публічними справами, що включає в себе державу, бізнес, громадянське суспільство, які відкрито співпрацюють один з одним у процесі розроблення та прийняття політичних рішень*), «належне врядування» (*реалізація у процесі публічного управління принципів участі, прозорості, відповідальності, ефективності, рівності та верховенства закону*); «багаторівневе врядування» (*структура управління публічними справами, що поєднує в собі горизонтальну та вертикальну динаміку, у межах якої між різними рівнями управління існують складні та концептуально визначені відносини слабо ієрархічного або неієрархічного характеру*), «мережеве врядування» (*стійка складна структура взаємодії всіх зацікавлених сторін у певній галузі політики або сформована задля вирішення певної політичної проблеми, що координує діяльність політичних інститутів на основі довіри, взаємозалежності, обміну ресурсами та легітимності владних дій*), «політичні мережі» (*комплекс відносно стабільних зв'язків неієрархічної та взаємозалежної природи, що поєднує значну кількість різних акторів, які обмінюються ресурсами, усвідомлюючи, що кооперація полегшує досягнення спільних завдань*) у сфері публічної політики й управління;

- теоретичні підходи до аналізу понять «врядування», зокрема розглянуто три основних підходи до визначення поняття «врядування» –

структурний, процесуальний та результативний; «політична мережа» (синтез аналітичного та «управлінського» підходів до дослідження мереж); також запропоновано нову типологію управлінських політичних мереж – внутрішньоурядові мережі, міждержавні мережі, коаліції груп інтересів, громадян та держави, субсистеми регуляції; грантові та контрактні угоди, державно-приватне партнерство;

дістали подальшого розвитку:

- теоретичні розвідки щодо відмінностей у трактуванні поняття «врядування» представниками різних соціально-політичних теорій, зокрема виділено чотири основних підходи до позиціонування відповідного поняття в теорії публічного управління (*неоліберальна концепція врядування як мінімальної держави; належне врядування; врядування як багаторівневе управління; врядування як мережеве управління*);

- дослідження еволюції методів врядування та досвіду розвитку політичних мереж в Європейському Союзі у сферах спільної та координаційної компетенції, зокрема визначено методи формування та реалізації екологічної, енергетичної та транспортної політики ЄС (*метод Спільноти*) та політики у сфері зайнятості, освіти, охорони здоров'я (*відкритий метод координації*);

- теоретичне обґрунтування організаційно-правових заходів щодо імплементації принципів врядування в сучасну українську політико-адміністративну практику у трьох основних напрямках: розвиток партнерської взаємодії між державою, бізнесом та громадянським суспільством (*державно-приватне партнерство*), розвиток системи надання публічних послуг та створення сприятливих умов для ефективної взаємодії різних рівнів публічної влади (*національного, регіонального, місцевого*).

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у можливості використання їх у діяльності органів публічного управління національного, регіонального та місцевого рівня у процесі реформування на засадах концепції врядування.

Теоретичні положення та практичні рекомендації дисертаційного дослідження використано:

- в діяльності виконавчого комітету Державної фінансової інспекції в Харківській області при розробці концепції взаємодії з громадськістю (довідка про впровадження від 13.06.2016 р. №20-25-25/14/4115);

- в роботі Департаменту житлового господарства виконавчого комітету Харківської міської ради (довідка про впровадження від 12.04.2016 р. №55-32/11-235);

- в освітньому процесі при підготовці магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України (акт про впровадження від 23.04.2016 р. № 51).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаною науковою працею. Усі сформульовані в ній висновки, теоретичні положення та пропозиції ґрунтуються на особистих дослідженнях. У дисертації не використовуються ідеї або розробки, що належать Л. Хашиєвій, у співавторстві з якою були підготовлені одна наукова публікація та одні тези доповіді.

Апробація результатів дисертації. Основні результати дисертаційного дослідження обговорювались на засіданнях кафедри політології та філософії, на щорічних науково-практичних конференціях Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України (2013–2015 рр.). Ідеї, положення та висновки дисертаційного дослідження було апробовано на міжнародних та всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях, зокрема: на XV Міжнародному науковому конгресі «Публічне управління: стратегія реформ 2020» (м. Харків, 2015 р.), Науково-практичній конференції за підсумками стажування слухачів «Публічне управління в Україні: стратегія реформ» (м. Харків, 2015 р.), Літній школі молодих учених у галузі науки «Публічне управління» (м. Одеса, 2015 р.), Круглому столі «Актуальні проблеми публічного управління в Україні» (м. Суми, 2015 р.), Щорічній науково-практичній конференції за міжнародною участю «Дні інформаційного суспільства» (м. Київ, 2013 р.), V Міжнародній науково-практичній конференції «Права та свободи людини й громадянина: актуальні проблеми науки і практики» (м. Орел, 2013 р.).

Публікації. Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено в 12 публікаціях, з них 6 – у наукових фахових виданнях у галузі публічного управління (з яких одна – у співавторстві). Загальний обсяг публікацій становить 4,2 авт. арк.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Її повний обсяг становить 195 сторінок, у тому числі: таблиць – 4 (на 4 сторінках), додатків – 3 (на 3 сторінках). Список використаних джерел налічує 253 найменування (на 27 сторінках), у тому числі іноземною мовою – 169.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження, визначено стан її наукового розроблення, розкрито зв'язок із науковими проектами, програмами, планами, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, а також наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, наведено відомості про їхню апробацію та публікацію.

У **першому розділі** – «*Теоретичні засади виникнення та розвитку концепції врядування*» – досліджено генезис концепції врядування з моменту виникнення й до наших днів, здійснено порівняльний аналіз основних принципів нового публічного менеджменту та врядування й особливостей їхнього упровадження в

сучасних західних моделях публічного управління, розглянуто специфічні особливості врядування у сфері публічного управління.

Ідея активного використання ринкових методів управління з метою підвищення ефективності діяльності уряду вперше з'явилась у процесі реалізації адміністративних реформ на основі ідеології нового публічного менеджменту (*англ.* New Public Management), які почали здійснюватися у західних країнах на початку 1990-х рр. Однак досить швидко стало зрозумілим, що відповідна ідеологія адміністративних перетворень недостатньо враховувала особливості публічного управління та мала серйозні недоліки. До того ж нові тенденції в суспільному розвитку – глобалізація, виникнення мережових структур фактично в усіх сферах суспільного буття, інформаційна революція, формування суспільства знань тощо почали протистояти вузькому економічному підходу до проблем публічного управління. Критика менеджеріальної ідеології супроводжувалася спробою нової концептуалізації публічного управління на основі теорії політичних мереж, соціальної синергетики, політико-адміністративного управління, представницького уряду. На цю концептуалізацію справила серйозний вплив демократична теорія, що розвивалась на основі не лише третьої хвилі демократії, але й перегляду домінуючого значення моделі представницької демократії та пошуку нових демократичних форм, які б ураховували потреби прямої участі громадськості в публічному управлінні. У підсумку наприкінці 1990-х рр. загальна концептуалізація сучасного публічного управління стала базуватися на терміні «врядування» (*англ.* governance), що увібрав у себе численні нові змістовні моменти, яких бракувало в понятті «менеджмент» по відношенню до сфери публічного управління.

З моменту свого виникнення й до сьогодні концепція врядування значно еволюціонувала. У західній науковій думці існують різні трактування відповідного поняття, що пояснюється, з одного боку, відмінностями у підходах до аналізу концепції представниками різних соціально-політичних теорій, а з іншого – трансформацією самої концепції в умовах швидкозмінного зовнішнього середовища.

У роботі виділено чотири основних підходи до позиціонування поняття врядування в сучасній теорії публічного управління:

- 1) *врядування* як концепція нового публічного менеджменту. Згідно з теоретиками неолібералізму, держава повинна зосередитись на прийнятті політичних рішень, а не наданні послуг, а державна система надання публічних послуг – поступитися місцем підприємницькій, заснованій на конкуренції та ринкових відносинах. Оскільки представники неоліберальних теорій піддавали жорсткій критиці традиційне управління державою, їм необхідний був інший термін, щоб позначити підприємницький режим управління, якому вони надавали перевагу. Таким терміном стало *врядування*;

2) *врядування* як належне врядування (Good Governance), що передбачає реалізацію у процесі публічного управління принципів участі, прозорості, відповідальності, ефективності, рівності та верховенства закону;

3) *врядування* як багаторівневе управління – структура управління публічними справами, що поєднує в собі горизонтальну та вертикальну динаміку, у межах якої між різними рівнями управління існують складні та концептуально визначені відносини, слабко ієрархічного або неієрархічного характеру.

4) *врядування* як мережеве управління, стійка складна структура взаємодії всіх зацікавлених сторін у певній галузі політики або сформована задля вирішення певної політичної проблеми, що координує діяльність політичних інститутів на основі довіри, взаємозалежності, обміну ресурсами та легітимності владних дій.

Здійснений у роботі аналіз продемонстрував, що, окрім принципових розбіжностей у трактуванні поняття «врядування» представниками різних соціально-політичних теорій, існують відмінності у підходах до визначення цього терміна. Одні автори вважають доцільним розглядати його в термінах структури, інші надають перевагу процесуальному підходу, треті акцентують увагу на результатах відповідного процесу. Це дало підстави виділити три основних підходи до визначення поняття «врядування»: *структурний, процесуальний та результативний*, відповідно до того, на якому саме аспекті змісту робиться наголос.

Перспектива використання поняття «врядування» з метою опису нової ситуації в публічному управлінні робить теорію останнього безпосередньо пов'язаною з політичною та державно-управлінською наукою. У дисертації обґрунтовано, що під *врядуванням* у даному випадку розуміється така *мережева структура управління публічними справами, яка включає в себе державу, бізнес, громадянське суспільство, що відкрито співпрацюють одне з одним у процесі розроблення та прийняття політичних рішень*. Державне управління постає тут не стільки як виконавча функція держави, досить слабко пов'язана з безпосереднім суспільним впливом, скільки як суб'єкт суспільно-політичного процесу розроблення узгодженого політичного рішення спільно зі структурами громадянського суспільства й бізнесом, який залучає останніх у процес виконання публічних справ. Для державного управління ця особливість виражається у включенні до процесу прийняття рішень суспільних та приватних акторів, отже, у розвитку відносин суспільної комунікації, дискурсу, договору.

Доведено, що мережі отримали широке визнання серед науковців та практиків як важлива форма мультиорганізаційного врядування.

Політична мережа розглядається в дисертації як комплекс відносно стабільних зв'язків неієрархічної та взаємозалежної природи, що поєднує значну кількість різних акторів, які обмінюються ресурсами, усвідомлюючи, що кооперація полегшує досягнення спільних завдань.

За способом організації мережі поділяються на *цілеорієнтовані* та *спонтанно організовані*. У дисертації виділено основні типи політичних управлінських мереж у сфері публічної політики та управління.

Внутрішньоурядові мережі – виникають у результаті потреби адекватної відповіді на недосконалість формальної системи державного управління.

Міждержавні мережі – виникають в умовах глобалізації та регіоналізації політики.

Коаліції зацікавлених груп – найбільш розповсюджена мережева модель взаємодії, що будується на основі все більшого впливу груп інтересів на державну політику.

Грантові та контрактні угоди – виникають, коли держава на основі контрактів та грантів передає функції з надання послуг некомерційним організаціям та бізнесу.

Державно-приватне партнерство є відносно новим типом управлінських мереж. Такий тип мережевого врядування можна визначити як стратегічні альянси між державою, бізнесом та неприбутковим сектором, за яких ризик та владу розподілено між партнерськими організаціями.

Доведено, що тип управління в мережах залежить від того, наскільки учасники мережі рівноправні з точки зору координації та обміну ресурсами. Визначено такі основні типи управління мережами:

- 1) мережеве самоуправління – управління здійснюють учасники мережі;
- 2) централізоване управління мережами – управління здійснюється головною організацією мережі;
- 3) адміністративне управління мережами – управління мережами здійснюється спеціально створеною адміністративною структурою.

У роботі визначено ознаки управлінської моделі, що може використовуватись в Україні у процесі реформування системи державного управління (децентралізація та відносна свобода всіх ланок системи державного управління; активне залучення неурядових організацій та бізнес-асоціацій до процесу прийняття політико-управлінських рішень; формування нової креативної організаційної культури з єдиним розумінням перспектив та цілей розвитку організації; оцінювання діяльності державних структур за результатами, що становлять цінність для громадян; оздоровлення системи державного управління за рахунок, з одного боку, використання практики менеджменту, формування стратегій розвитку галузей економіки, розвитку нових інформаційних систем та сервісів, з іншого – створення конкурентного середовища у сфері надання публічних послуг, підтримки появи державних структур, приватних фірм та некомерційних організацій, що конкурують між собою), в основу якої покладено синтез менеджеріальних (новий публічний менеджмент) та постменеджеріальних (врядування) підходів до публічного управління.

У **другому розділі** – «Аналіз сучасних практик врядування на рівні Європейського Союзу» – визначено особливості політичної системи Європейського Союзу з позицій концепції багаторівневого врядування, досліджено роль та порядок функціонування політичних мереж у системі багаторівневого врядування Європейського Союзу, розглянуто еволюцію методів врядування та розвиток проблемних політичних мереж в Європейському Союзі.

Застосовування в дисертації концепту «врядування» в мережевому та багаторівневому трактуванні з метою аналізу політичної системи Європейського Союзу продемонструвало її значний евристичний потенціал.

Визначено основні особливості політичної системи ЄС, а саме: ЄС не має можливості застосовувати легітимний примус, це право зберігають держави – члени ЄС; політична система ЄС є неповноцінною за відсутності національних систем, що підтримують її; у логіці функціонування інститутів наднаціонального рівня системи ЄС не враховано класичний принцип розподілу влад; у політичній системі ЄС національні уряди, парламенти, наднаціональні інститути виступають як актори поряд із групами інтересів та індивідами; у результаті передачі компетенцій і підключення до процесу інтеграції регіонів в ЄС утворилося три рівні розроблення та реалізації європейської політики: наднаціональний, національний та регіональний; політична система ЄС має асиметричний характер, тобто баланс національного/міжурядового різниться залежно від сфери політики; у межах політичної системи ЄС актори не розташовані ієрархічно, а мають більш складні та концептуально визначені взаємозв'язки; національні держави одночасно знаходяться й на самому нижньому, і на самому верхньому рівнях системи, у той час як наднаціональні інститути займають середній рівень; політична система ЄС характеризується значною децентралізацією; у ній не існує єдиного місцезнаходження влади або єдиного владного центру; політична система ЄС поєднує низку різних режимів із різним колом учасників.

Згідно з концепцією багаторівневого врядування, Європейський Союз – це політичне утворення, у межах якого владу розподілено між різними рівнями управління (наднаціональним, національним та регіональним) та серед акторів, кожен з яких має чітку, формально визначену сферу компетенції та відповідальності, а між секторами існує істотна різниця в методах прийняття рішень.

Визначальні характеристики багаторівневого врядування на рівні ЄС полягають у такому: процес прийняття рішень не монополізований національними державами, а перебуває у сфері спільної компетенції акторів на різних рівнях; колективне прийняття рішень державами передбачає значну втрату контролю над цим процесом для окремо взятих національних урядів;

політичні рівні ЄС скоріше перетинаються, аніж включені один в один. Субнаціональні актори діють як на національному, так і на наднаціональному рівні, а національні уряди не монополізують право на встановлення зв'язків між місцевими та наднаціональними акторами.

Національні та транснаціональні мережі відіграють важливу роль у політичній системі ЄС, а саме: забезпечують владні інститути інформацією щодо специфіки режимів регулювання, що склалися в певних секторах діяльності; задіяні в їхньому виконанні; відіграють значну роль у забезпеченні демократичного процесу.

На сьогодні на рівні ЄС функціонують чотири основні типи політичних мереж: мережі, що забезпечують підтримку та інформування громадян ЄС та організацій щодо програм та політики, що реалізуються Європейською Комісією; мережі, створені з метою проведення консультацій у процесі розроблення або перегляду політики або програми; мережі, створені з метою імплементації прийнятих рішень; мережі, створені з метою розроблення політики.

Незалежно від типу, мережі здатні підвищити якість політичного процесу, оскільки: мають високу гнучкість та адаптивність; забезпечують доступ стейкхолдерів до осіб, які приймають рішення; забезпечують доступ до ресурсів приватних акторів; сприяють знаходженню компромісів у кризових ситуаціях; виконують функцію соціалізації.

У третьому розділі – *«Шляхи імплементації принципів врядування в публічне управління України»* – визначено напрями стимулювання громадської участі у процесах формування та реалізації публічної політики, обґрунтовано роль мережевої взаємодії у процесі надання публічних послуг, накреслено шляхи упровадження інноваційних управлінських технологій у діяльність органів публічного управління.

На нинішньому етапі результатом упровадження принципів врядування в публічному управлінні в Україні повинна стати трансформація внутрішніх та зовнішніх взаємовідносин владних структур з метою оптимізації надання публічних послуг та розширення громадської участі у процесах прийняття соціально значущих рішень. Обґрунтовано, що упровадження принципів врядування в публічне управління Україні пов'язано з такими напрямками оптимізації владно-правової діяльності, як розвиток мережевих форм управлінської взаємодії, формування «електронного уряду», комунікативних технологій контролю та планування, розвиток електронної системи надання публічних послуг, формування багатосторонніх зв'язків, що дозволяють громадянам активно брати участь у реалізації влади.

Доведено, що мережевий принцип суспільно-владної взаємодії у вітчизняному контексті слід розглядати як форму організації управлінської діяльності, що дозволяє суттєво знизити видатки традиційної політико-

правової регламентації суспільних процесів, забезпечити більш гнучку взаємодію з суспільними інститутами та структурами.

Реалізація принципів врядування у процесі політико-адміністративної реформи в Україні має відбуватись у чотирьох основних напрямках:

- *децентралізація влади*: побудова нової системи взаємовідносин між центром та регіонами на принципах багаторівневого врядування та мережевої взаємодії дозволить суттєво підвищити потенціал регіонального та місцевого розвитку, сформувати дієву систему місцевого самоврядування та закласти основу фінансової самостійності територіальних громад. Крім того, розвиток мережових структур на субнаціональному рівні дозволить сконцентрувати різні види ресурсів (фінансові, кадрові, інфраструктурні тощо) міст та регіонів України, забезпечити функціонування системи бенчмаркінгу (обміну найкращими практиками управління та актуальним досвідом), сформувати ефективну систему планування розвитку територій у масштабах одного або декількох міст або регіонів;

- *підвищення відкритості та прозорості діяльності органів публічної влади, боротьба з корупцією*: передбачає створення ефективних механізмів державного та громадського контролю у процесі формування та реалізації публічної політики;

- *модернізація системи надання публічних послуг*: має відбуватися практичної реалізації програми «електронного уряду», упровадження європейської системи стандартизації якості публічних послуг, збільшення переліку електронних публічних послуг та спрощення процедури надання їх, зокрема і за рахунок розповсюдження практики «єдиного вікна»;

- *розвиток громадської участі у процесах публічного управління*: у ситуації, коли керована система набагато складніше керівної, характер, механізми та форми їхньої взаємодії принципово змінюються, керована та керівна системи інтегруються в єдине ціле, і громадська участь у процесах управління на засадах розподілу відповідальності стає невід'ємною складовою ефективною системи публічного управління.

Упровадження принципів врядування в публічне управління України та залучення громадян до активної участі в управлінському процесі уможлиблюється, зокрема, за рахунок використання інноваційних технологій мережевої взаємодії, включаючи такі, як *бенчмаркінг* (процес вивчення досвіду конкурентів з метою підвищення власної ефективності), *краудсорсинг* (передання певних виробничих функцій певному колу осіб на підставі публічної оферти, без укладення трудового договору), *краудфандинг* (різновид краудсорсингу, заснований на колективному фінансуванні проектів за рахунок електронних ресурсів). Відповідні технології значно сприяють підвищенню відкритості та прозорості управління, залученню населення до процесу вирішення важливих соціальних проблем, напрацюванню практики

співуправління публічним процесом та співучасті в суспільному житті, які дуже важливі для демократичного розвитку за межами глобальної мережі.

У світлі концепції врядування публічне управління – це постійна й активна взаємодія держави, бізнесу та громадськості, що забезпечує адаптацію управлінських механізмів в умовах все більшої складності та динаміки сучасного суспільства, різноманіття суспільних викликів. Їхня взаємодія складається на основі уявлення щодо найбільш ефективного розв'язання проблеми. Громадянське суспільство здатне впоратися з різноманітністю, ринок – з динамікою, держава – з комплексністю сучасних суспільних викликів. Отже, головним науковим та управлінським завданням стає визначення «дизайну» співвідношення цих трьох основних акторів у конкретному політичному та соціально-економічному контексті.

ВИСНОВКИ

У дисертації запропоновано нове вирішення актуального наукового завдання, що полягає в комплексному обґрунтуванні теоретичних основ та розробленні практичних рекомендацій щодо трансформації публічного управління України на засадах сучасної концепції врядування. Проведене дослідження дозволяє сформулювати такі узагальнення й висновки:

1. Перспектива використання поняття «врядування» з метою опису нової ситуації в державному управлінні робить теорію останнього безпосередньо пов'язаною з політичною та державно-управлінською наукою. Під *врядуванням* розуміється така *мережева структура управління публічними справами, яка включає в себе державу, бізнес, громадянське суспільство, що відкрито співпрацюють одне з одним у процесі розроблення та прийняття політичних рішень*.

2. Врядування (*governance*) як модель публічного управління відрізняється як від традиційного публічного адміністрування (*Public Administration*), де джерелом політичних рішень виступає політична верхівка ієрархічної структури державної влади та управління, а суспільні структури здійснюють лише опосередкований вплив на цей процес, так і від ринкової моделі публічного управління (*New Public Management*) з її наголосом на торговельній угоді, у якій кожен учасник намагається максимізувати свій особливий інтерес. В основі врядування – організація переговорного процесу між державними й недержавними структурами з метою реалізації спільних інтересів на основі спільних зусиль, а отже, задля ухвалення політичних рішень, що здатні задовольнити всі сторони угоди.

3. Виділено чотири основних підходи до позиціонування поняття врядування в сучасній теорії публічного управління: *врядування* як концепція нового публічного менеджменту, *врядування* як належне врядування

(реалізація у процесі публічного управління принципів участі, прозорості, відповідальності, ефективності, рівності та верховенства закону); врядування як багаторівневе управління (структура управління публічними справами, що поєднує в собі горизонтальну та вертикальну динаміку, у межах якої між різними рівнями управління існують складні та концептуально визначені відносини, слабо ієрархічного або неієрархічного характеру); врядування як мережеве управління (стійка складна структура взаємодії всіх зацікавлених сторін у певній галузі політики або сформована задля вирішення певної політичної проблеми, що координує діяльність політичних інститутів на основі довіри, взаємозалежності, обміну ресурсами та легітимності владних дій). Запропоновано три основних підходи до визначення поняття «врядування» (структурний, процесуальний та результативний).

4. Обґрунтовано, що політична мережа є невід'ємним елементом сучасного врядування. Визначено, що під поняттям «політична мережа» у сфері публічної політики та управління слід розуміти комплекс відносно стабільних зв'язків неієрархічної та взаємозалежної природи, що поєднує значну кількість різних акторів, які обмінюються ресурсами, усвідомлюючи, що кооперація полегшує досягнення спільних завдань. запропоновано нову типологію політичних мереж (*внутрішньоурядові мережі, міждержавні мережі, коаліції груп інтересів, громадян та держави, субсистеми регуляції; грантові та контрактні угоди, державно-приватне партнерство*).

5. Згідно з концепцією багаторівневого врядування, Європейський Союз – це політичне утворення, у межах якого владу розподілено між різними рівнями управління (наднаціональним, національним та регіональним) та серед акторів, кожен з яких має чітку, формально визначену сферу компетенції та відповідальності, а між секторами існує істотна різниця в методах прийняття рішень. Визначальні характеристики багаторівневого врядування на рівні ЄС полягають у такому: процес прийняття рішень не монополізований національними державами, а перебуває у сфері спільної компетенції акторів на різних рівнях; колективне прийняття рішень державами передбачає значну втрату контролю над цим процесом для окремо взятих національних урядів; політичні рівні ЄС скоріше перетинаються, аніж включені один в один. Субнаціональні актори діють як на національному, так і на наднаціональному рівні, а національні уряди не монополізують право на встановлення зв'язків між місцевими та наднаціональними акторами.

Національні та транснаціональні мережі відіграють важливу роль у політичній системі ЄС, а саме: забезпечують владні інститути інформацією щодо специфіки режимів регулювання, що склалися в певних секторах діяльності; задіяні в їхньому виконанні; відіграють значну роль у забезпеченні демократичного процесу.

6. Визначено ознаки управлінської моделі, що може використовуватись в Україні у процесі реформування системи державного управління (децентралізація та відносна свобода всіх ланок системи державного управління; активне залучення неурядових організацій та бізнес-асоціацій до процесу прийняття політико-управлінських рішень; формування нової креативної організаційної культури з єдиним розумінням перспектив та цілей розвитку організації; оцінювання діяльності державних структур за результатами, що становлять цінність для громадян; оздоровлення системи державного управління за рахунок, з одного боку, використання практики менеджменту, формування стратегій розвитку галузей економіки, розвитку нових інформаційних систем та сервісів, з іншого – створення конкурентного середовища у сфері надання публічних послуг, підтримання появи державних структур, приватних фірм та некомерційних організацій, що конкурують між собою), в основу якої покладено синтез менеджеріальних (новий публічний менеджмент) та постменеджеріальних (врядування) підходів до публічного управління.

7. Обґрунтовано організаційно-правові заходи щодо імплементації принципів врядування в сучасну українську політико-адміністративну практику у трьох основних напрямках: розвиток партнерської взаємодії між державою, бізнесом та громадянським суспільством (*державно-приватне партнерство*), розвиток системи надання публічних послуг та створення сприятливих умов для ефективної взаємодії різних рівнів публічної влади (*національного, регіонального, місцевого*).

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях:

1. Єгіозар'ян А. Г. Публічне врядування на місцевому рівні: європейський досвід / А. Г. Єгіозар'ян // Теорія та практика державного управління. – 2015. – Вип. 1 (48). – С. 238–242.
2. Єгіозар'ян А. Г. «Governance»: історія концептуалізації поняття / А. Г. Єгіозар'ян // Теорія та практика державного управління. – 2015. – Вип. 2 (49). – С. 98–103.
3. Єгіозар'ян А. Г. Еволюція методів врядування та розвиток проблемних політичних мереж на рівні Європейського Союзу / Л. В. Хашиєва, А. Г. Єгіозар'ян // Теорія та практика державного управління. – 2015. – Вип. 3 (50). – С. 187–192.

Особистий внесок здобувача полягає у визначенні та теоретичному обґрунтуванні сутнісних засад європейської моделі врядування.

4. Єгіозар'ян А. Г. Особливості мережевого врядування у сфері публічної політики та управління / А. Г. Єгіозар'ян // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. – Львів : Вид-во ЛРІДУ НАДУ, 2015. – Вип. 44 : у 2 ч. Ч. 1 : Державне управління. – С. 118–124. (*Індексується у міжнародних наукометричних базах: Index Copernicus ICV 2014: 21.63; Google Scholar*).

5. Єгіозар'ян А. Г. Реалізація принципів нового публічного менеджменту та належного врядування в сучасних західних моделях державного управління / А. Г. Єгіозар'ян // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2015. – Вип. 4 (27). – С. 23–31.

6. Егиозарян А. Г. Governance: теоретические основания, концепции, подходы / А. Г. Егиозарян // Власть и общество. (История. Теория. Практика) : [науч. журн.]. – Тбилиси, 2015. – Вып. 3 (35). – С. 111–117.

Матеріали конференцій:

7. Егиозарян А. Г. Реализация права граждан на доступ к публичной информации / А. Г. Егиозарян // Права и свободы человека и гражданина: актуальные проблемы науки и практики : сб. науч. ст. и докл. V Междунар. науч.-практ. конф. / под общ. ред. А.А. Лабейкина, Н.А. Щеголевой. – Орел : ОФ РАНХиГС, 2013. – 276 с. – С. 85–86.

8. Єгіозар'ян А. Г. Електронне врядування: тенденції та напрями розвитку / А. Г. Єгіозар'ян // Дні інформаційного суспільства – 2013 : матеріали щоріч. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 20–21 трав. 2013 р. / [упоряд. М. М. Малюга]; за заг. ред. д.держ.упр., проф. Н. В. Грицяк. – К. : СІТІ КИЇВ ПРІНТ, 2013. – С. 116–118.

9. Єгіозар'ян А. Г. Європейські принципи належного врядування: перспективи розвитку місцевого самоврядування в Україні / Л. В. Хашиєва, А. Г. Єгіозар'ян // Публічне управління: стратегія реформ 2020 : зб. тез XV Міжнар. наук. конгресу, 23 квіт. 2015 р. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2015. – С. 186–187.

10. Єгіозар'ян А. Г. Публічне врядування: неоліберальна концепція / А. Г. Єгіозар'ян // Актуальні проблеми публічного управління в Україні : матеріали круглого столу, м. Суми, 11 черв. 2015 р. / за ред. О. І. Крюкова. – Суми : РВВ СОШПО, 2015. – С. 37–40.

11. Єгіозар'ян А. Г. Стандарти проведення публічних консультацій на рівні Європейського Союзу / А. Г. Єгіозар'ян // Літня школа молодих учених у галузі науки «Публічне управління» : зб. тез (м. Одеса, 22–28 черв. 2015 р.) / за ред. проф. Ю. О. Куца, Ю. О. Ульяновченка, О. В. Решевець, А. І. Гнатенко. – Х. : ХарРІ НАДУ, 2015. – 163 с. – С. 9–13.

12. Єгіозар'ян А. Г. Теоретичні підходи до дослідження політичних мереж у сфері публічного управління / А. Г. Єгіозар'ян // Публічне управління в Україні: стратегія реформ : зб. тез наук.-практ. конф. за підсумками стажування слухачів (м. Харків, 30 вересня 2015 р.) / за ред. д.держ.упр.,

проф. Д. В. Карамішева. – Х. : ХарПІ НАДУ, 2015. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/conf/2015-5/doc/3/06.pdf>.

АНОТАЦІЯ

Єгіозар'ян А. Г. Впровадження принципів врядування в публічному управлінні в Україні. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – теорія та історія державного управління. – Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Харків, 2017.

У дисертації розглядаються теоретичні засади та практичні аспекти впровадження принципів концепції врядування в публічне управління України.

Доведено, що врядування – це мережева структура управління публічними справами, яка включає в себе державу, бізнес, громадянське суспільство, що відкрито співпрацюють одне з одним у процесі розроблення та прийняття політичних рішень.

Виділено чотири основних підходи до позиціонування поняття врядування в сучасній теорії публічного управління: врядування як концепція нового публічного менеджменту, врядування як належне врядування; врядування як багаторівневе управління; врядування як мережеве управління. Запропоновано три основних підходи до визначення поняття «врядування» (структурний, процесуальний та результативний).

Обґрунтовано організаційно-правові заходи щодо імплементації принципів врядування в сучасну українську політико-адміністративну практику у трьох основних напрямках: розвиток партнерської взаємодії між державою, бізнесом та громадянським суспільством (*державно-приватне партнерство*), розвиток системи надання публічних послуг та створення сприятливих умов для ефективної взаємодії різних рівнів публічної влади (*національного, регіонального, місцевого*).

Ключові слова: врядування, належне врядування, мережеве врядування, багаторівневе врядування, політичні мережі.

АННОТАЦИЯ

Егиозарян А. Г. Внедрение принципов политического управления в публичном управлении Украины. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата наук по государственному управлению по специальности 25.00.01 – теория и история

государственного управления. – Харьковский региональный институт государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины. – Харьков, 2017.

В диссертации рассматриваются теоретические основы и практические аспекты внедрения принципов политического управления (англ. *governance*) в практику публичного управления Украины.

Отмечено, что с момента своего возникновения и до сегодняшнего дня концепция политического управления значительно эволюционировала. В западной научной мысли существуют различные трактовки соответствующего понятия, что объясняется, с одной стороны, отличиями в подходах к анализу концепции представителями различных социально-политических теорий, а с другой – трансформацией самой концепции в условиях быстро меняющейся внешней среды.

Выделено четыре основных подхода к позиционированию понятия «политическое управление» в современной теории публичного управления: политическое управление как концепция нового публичного менеджмента; благое управление (*good governance*), многоуровневое управление (*multi-level governance*) и сетевое управление (*network governance*).

Обосновано, что перспектива применения понятия «политическое управление» в целях описания новой ситуации в государственном управлении делает теорию последнего напрямую связанной с политической и государственно-управленческой наукой. В диссертации определено, что под политическим управлением следует понимать такую сетевую структуру управления публичными делами, которая включает в себя государство, бизнес, гражданское общество, открыто сотрудничающие друг с другом в процессе выработки и принятия политических решений.

Отмечено, что сети получили широкое признание среди ученых и практиков как важная форма мультиорганизационного управления. Политическая сеть рассматривается в диссертации как комплекс относительно стабильных связей неиерархической и взаимозависимой природы, объединяющий множество разнородных обменивающихся ресурсами акторов, осознающих, что кооперация облегчает достижение общих задач.

Установлено, что по способу организации сети разделяются на целеориентированные и спонтанно организованные.

Выделены основные типы политических управленческих сетей в сфере публичной политики и управления: внутриправительственные сети, межгосударственные сети, коалиции заинтересованных групп, грантовые и контрактные соглашения, публично-частное партнерство.

Обосновано, что применение в диссертации концепта «политическое управление» в сетевой и многоуровневой трактовке в целях анализа

политической системы Европейского Союза имеет значительный эвристический потенциал. Согласно концепции многоуровневого управления, Европейский Союз – это политическое образование, в рамках которого власть распределяется между различными уровнями управления (наднациональным, национальным и региональным) и среди акторов, каждый из которых имеет четкую, формально определенную сферу компетенции и ответственности, а между секторами существует существенная разница в методах принятия решений.

Отмечено, что определяющими характеристиками многоуровневого управления на уровне ЕС являются: процесс принятия решений не монополизирован национальными государствами, а находится в сфере совместной компетенции акторов на различных уровнях; коллективное принятие решений государствами предусматривает утрату контроля над данным процессом для отдельно взятых национальных правительств; политические уровни ЕС скорее пересекаются, нежели включены друг в друга; субнациональные акторы действуют как на национальном, так и на наднациональном уровне, а национальные правительства не монополизируют право на установление связей между местными и наднациональными акторами.

Определены признаки управленческой модели, которая может быть использована в Украине в процессе реформирования системы государственного управления (децентрализация и относительная свобода всех звеньев системы государственного управления; активное привлечение неправительственных организаций и бизнес-ассоциаций к процессу принятия политико-управленческих решений; формирование новой креативной организационной культуры с единым пониманием перспектив и целей развития организации; оценка деятельности государственных структур по результатам, представляющим ценность для граждан; оздоровление системы государственного управления за счет, с одной стороны, применения практики менеджмента, формирования стратегий развития отраслей экономики, развития новых информационных систем и сервисов, с другой – создания конкурентной среды в сфере предоставления публичных услуг, поддержки появления конкурирующих между собой государственных структур, частных компаний и некоммерческих организаций), в основу которой положены синтез менеджериальных (новый публичный менеджмент) и постменеджериальных (политическое управление) подходов к публичному управлению.

Обосновано, что организационно-правовые мероприятия по имплементации принципов политического управления в современную украинскую политико-административную практику следует осуществлять по трем основным направлениям: развитие партнерского взаимодействия между

государством, бизнесом и гражданским обществом (публично-приватное партнерство); развитие системы предоставления публичных услуг (сервисно ориентированное государство); создание благоприятных условий для эффективного взаимодействия различных уровней публичной власти (национального, регионального и местного).

Ключевые слова: политическое управление, благое управление, многоуровневое управление, сетевое управление, политические сети.

ANNOTATION

Eghiozaryan A. G. Implementation of Governance Principles in Public Administration of Ukraine. – Manuscript.

Dissertation for getting a scientific degree of Candidate of Science in Public Administration following the specialty 25.00.01 – Theory and History of public administration. – Kharkiv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public Administration under the President of Ukraine. – Kharkiv, 2017.

The thesis considers theoretical principles and practical aspects of Governance Principles implementation in Public Administration of Ukraine.

It is proved that Governance – is the network structure of Public Affairs Administration that involves the State, Business and Civil society openly cooperating with each other in the policy-making process.

Four main approaches to the positioning of Governance concept in the modern theory of Public Administration are emphasized: Governance as the New Public Management concept, Good Governance, Multi-level Governance and Network Governance. Three main approaches to the definition of Governance concept are proposed: structural approach, procedural approach and approach based on the results.

Organizational and legal measures for the implementation of Governance Principles in the Ukrainian political and administrative practice in three main directions are substantiated: development of State, Business and Civil society partnership (public-private partnership), development of services provision system and contribution to the creation of favorable conditions for the different level of power (national, regional, local) efficient.

Keywords: Governance, Good Governance, Multi-level Governance, Network Governance, political networks.

Відповідальний за випуск *Хашиєва Любов Васамбеківна*

Підписано до друку 21.02.2017. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Обл.-вид. арк. 0,9. Наклад 100 прим.
Зам. № 141/5.

Віддруковано з оригінал-макета в Харківському регіональному інституті
державного управління НАДУ при Президентіві України.
61001, м. Харків, просп. Московський, 75, тел. (057) 732-32-55